

Economisch perspectief k

Het netwerk 'Verbeteren ketenrendement Konijnenhouderij' van ASG

Copyright foto

Veehouderij heeft de verhouding tussen kostprijs en opbrengstprijzen op het konijnenbedrijf in beeld gebracht. Onderzocht is wat de consequenties zijn als konijnen zwaarder afgeleverd worden en of het zinvol is om zomers bij lage prijzen minder konijnen af te leveren.

Een konijnenbedrijf met 1,0 VAK (volwaardige arbeidskracht) kan circa achthonderd voedsters met bijbehorende vleeskonijnen verzorgen. Voorwaarden daarbij zijn dat een automatische voerinstallatie en mestafvoer aanwezig zijn en er KI wordt toegepast. Voor de berekening van de kostprijs is een afgeleverde hoeveelheid vlees van 127 kilo per voedster per jaar en een voederconversie van 3,65 meegenomen. De kostprijs komt dan uit op 1,96 euro (inclusief btw) per kilo aflevergewicht (zie tabel 1 en 2). De voerkosten vormen met 36 procent de grootste kostenpost in de konijnenhouderij. Op de tweede en derde plaats staan de huisvestingskosten (21 procent) en de arbeidskosten (19 procent).

De opbrengstprijzen ligt gemiddeld op 1,68 euro per kilo aflevergewicht (KWIN-Veehouderij 2006-2007). De kritieke opbrengstprijzen is berekend op 1,60 euro per kilo aflevergewicht. Dit is de minimale prijs die een konijnenhouder moet ontvangen om aan al zijn betalingsverplichtingen te kunnen voldoen.

Evenals in andere agrarische sectoren ligt de gemiddelde kostprijs op konijnenbedrijven boven de gemiddelde opbrengstprijzen. Het verhogen van de inkomsten is daarom meer dan welkom bij konijnenhou-

ders. Zwaarder afleveren van vleeskonijnen is een optie. Ook het aanbod van vleeskonijnen in de zomerperiode gericht af laten nemen biedt perspectief.

ZWAARDERE KONIJNEN

Slachterijen streven naar zwaardere aflevergewichten dan nu gebruikelijk is (2,8 kilo in plaats van 2,5 à 2,6 kilo). Het levert hen met dezelfde handeling aan de slachtlijn meer vlees op. Zwaarder afleveren vraagt aanpassingen in het huidige zes-weeks systeem. De kostprijs neemt hierdoor met 0,26 euro per kilo toe tot 2,22 euro (+ 13 procent). Met name de kosten van huisvesting en gezondheid stijgen. Verder neemt de kostprijs toe doordat er meer uitval is en de gemiddelde voederconversie stijgt naar 3,86. Daarbij neemt het aantal afkeuringen in de slachterij toe van 0,50 tot 0,75 procent, waardoor de uitbetalingprijs een halve cent per kilo daalt.

In een zeven-weeks systeem is zwaarder afleveren qua huisvesting beter inpasbaar. Hiermee is in de Nederlandse praktijk vrijwel geen ervaring. Een Belgische studie geeft aan dat het aantal worpen per voedster per jaar in een zeven-weeks systeem daalt. Het aantal jongen per worp neemt echter toe. Doorrekenen met de kengetallen uit

deze studie levert bij zwaarder afleveren een 0,15 euro hogere kostprijs op dan die bij het gebruikelijke aflevergewicht in het zes-weeks systeem van 1,96 euro per kilo.

Omdat vleeskonijnen bij zwaarder afleveren langer aangehouden worden, is een vaccinatie tegen myxomatose ten zeerste aan te raden. Vleeskonijnen zijn niet tot het eind toe meer beschermd wanneer alleen de voedsters gevaccineerd zijn. Deze vaccinatie kost 0,30 euro per gespeend konijn ofwel 16,50 euro per voedster.

MINDER LEVEREN

Een alternatief om de opbrengst te verhogen, is minder dieren leveren in tijden van slechte prijzen. Het verloop van de uitbetalingprijs in de konijnenhouderij gedurende het jaar is grillig. In de zomermaanden is de prijs maar de helft van die aan het einde van het jaar. De consumentenvraag is dan laag

Kostprijsberekening konijnenvlees (euro inclusief btw)

Toegerekende kosten	normaal aflevergewicht		zwaarder afleveren	
	per voedster	per kilo levend gewicht	per voedster	per kilo levend gewicht
Voer	89,60	0,71	99,60	0,73
Gezondheidszorg	15,00	0,12	33,04	0,24
Energie, heffing PPE, rente levende have, overige	22,62	0,18	24,20	0,17
Huisvestingskosten	51,99	0,41	77,98	0,57
Arbeidskosten	47,40	0,37	47,40	0,35
Algemene kosten	15,00	0,12	15,00	0,11
Mestafzetkosten	7,00	0,06	7,70	0,06
Totale kosten	248,61	1,96	304,74	2,22

konijnenhouderij kan beter

Copyright foto

In een traditionele kooi voor konijnen kan de voedster omhoog, terwijl de jongen dat niet kunnen.

Foto: Marcel Bekken

weken een hogere prijs voor die 80 procent geleverde konijnen kunnen geven of gedurende het gehele jaar een kleinere prijscompensatie over alle konijnen. Als er zomers 20 procent minder konijnen worden geleverd, nemen de opbrengsten af. Maar er is ook een besparing op de voerkosten en op overige kosten. Voor een bedrijf met achthonderd voedsters is berekend hoe groot de prijscompensatie zou moeten zijn.

Bij een prijs van 1,20 euro per kilo in de zomermaanden loopt het bedrijf bij 80 procent levering 4690 euro aan inkomsten mis. De besparing op de kosten is 2225 euro zodat de totale inkomsten dus 2465 euro per jaar lager uitvallen. Als de slachterij dit wil compenseren moet ze gedurende de 10 zomerweken 0,16 euro per kilo extra uitbetalen (dus 1,36 euro in plaats van genoemde 1,20 euro) of tijdens de resterende 42 weken 3 cent per kilo meer uitbetalen.

Het aanbod in de zomerperiode gericht af laten nemen biedt dus wel degelijk perspectief. Een prijscompensatie van en concrete afspraken met de slachterij zijn dan echter noodzakelijk. Meer samenwerking en afstemming in de keten van konijnenvlees leidt zo mogelijk tot een hoger ketenrendement.

en slachterijen moeten konijnenvlees invriezen. Dat brengt niet alleen extra opslag- en energiekosten met zich mee, ook de verkoopprijs van diepvrieskonijn is veel lager dan die van vers konijnenvlees. Uitgaande van een half jaar opslag in de diepvries, kost dit circa 0,12 euro per kilo.

Konijnenhouders ontvangen in de zomerperiode een prijs ver beneden de kostprijs. Zij kunnen echter alleen jaarrond leveren en hooguit in de zomer iets minder konijnen leveren. Dit is een jaarlijks terugkerend probleem voor de konijnenhouders en slachterijen. Voor konijnenhouders en slachterijen is het de vraag of het interessant is om zomers minder konijnen te leveren en welke prijscompensatie er nodig is.

Gedurende de zomermaanden zouden de konijnenhouders bijvoorbeeld 20 procent minder konijnen kunnen leveren. Stel dat ze dat tien weken lang doen. De vraag is

welke prijscompensatie ze dan nodig hebben om een vergelijkbaar financieel resultaat te behalen. De slachterij zou in die tien

IZAK VERMEIJ,
ONDERZOEKER ECONOMIE BIJ
ASG VAN WAGENINGEN UR
DIVISIE VEEHOUDERIJ

Kengetallen vleesproductie konijnenbij twee gewichtsklassen

	2,57 kilo	2,8 kilo
Aantal worpen	7,2	7,2
Worpgrootte (levend)	8,7	8,7
Percentage uitval incl. aanhouden voor opfok	23	24
Aantal afgeleverde slachtkonijnen	48,0	47,7
Afgeleverde slachtkonijnen (kilo)	123,4	133,6
(Verkochte) uitgeselecteerde fokdieren (kilo)	3,6	3,6
Totaal afgeleverde hoeveelheid konijnenvlees (kilo)	127,0	137,2
Voederconversie	3,65*	3,76*
Voerverbruik per voedster (kilo)	463,5	516,0
Voerprijs (euro per 100 kilo)	19,30	19,30

Bron: KWIN-Veehouderij 2006-2007 en persoonlijke mededelingen R. Hoefmans

* Omstandigheden op het bedrijf, onder andere huisvesting, management, dienen optimaal te zijn om deze voederconversie in combinatie met de hoeveelheid afgeleverd konijnenvlees te realiseren.